

Asia: VN/17853/2024/

Lausuntopyyntö hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi koulumatkatukilain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Suomen Opiskelija-Allianssi – OSKU ry kiittää mahdollisuudesta lausua esitysluonnoksesta.

Suomen Opiskelija-Allianssi – OSKU ry vastustaa esitysluonnosta koulumatkatuen muuttamiseksi. Koulumatkatuki on ollut keskeinen tukimuoto, jolla on lisätty koulutuksen saavutettavuutta ja ehkäisty koulumatkojen synnyttämää kynnystä opiskelulle. OSKUn arvion mukaan koulumatkatuen rajaaminen vain maksuttomaan koulutukseen oikeutetuille opiskelijoille tulee lisäämään esteitä maksuttomuuden ulkopuolelle jäävien kouluttautumiselle ja heikentämään entisestään heidän työmarkkina-asemaansa. Erityistä huolta OSKU kantaa heikoimmassa asemassa olevista, vailla aiempaa toisen asteen tutkintoa olevista, ja heistä, jotka esimerkiksi terveydellisten syiden nojalla kouluttautuvat uuteen ammattiin.

OSKU katsoo, että opintotuen pääasiallinen tehtävä on turvata opiskelijan toimeentulo ja mahdollisuus täysipäiväiseen opiskeluun – ei kattaa kodin ja oppilaitoksen välisistä matkoista aiheutuvia kustannuksia. Ammatillisen koulutuksen opintolainaa nostaneiden opiskelijoiden keskimääräinen opintolainan velkataakka oli 2022—2023 10 509 euroa. Lainatakauksen korotusta ei tulisi tarkastella koulumatkatukioikeuden poistoa kompensoivana toimenä, sillä OSKU katsoo, ettei opiskelijan tulisi joutua nostamaan lainaa turvatakseen opintojen aikaisen toimeentulonsa. Huomioiden sosiaaliturvaan, kuten opintorahaan, kohdistetut indeksijäädytykset, ei opintotukea voida pitää riittävän laajuisena ja tehtävänsä täyttävänä toimeentulon turvaajana, eikä sitä siksi voida OSKUn näkemyksen mukaan pitää koulumatkakustannukset kattavana etuutena tai perusteena koulumatkatuesta luopumiselle.

OSKUn näkemyksen mukaan esitetyllä uudistuksella on negatiiviset vaikutukset koulutuksen saavutettavuuteen, työelämään ja yhteiskuntaan kiinnittymiseen, sekä nuorten syrjäytymiseen.

OSKU kannattaa parempia joukkoliikennejärjestelyjä ja kannustaa opiskelijoita käyttämään julkisen liikenteen yhteyksiä tämän ollessa mahdollista. Hallituksen päättämät kuntien valtionosuuksiin kohdistuvat leikkaukset kuitenkin tulevat todennäköisemmin jatkamaan joukkoliikenteen lippuhintojen kasvavaa hintakehitystä. Kaikille joukkoliikenteen käyttö ei ole kuitenkaan kannattavaa esimerkiksi välimatkojen tai heikkojen julkisen liikenteen yhteyksien vuoksi. Myöskään muutto lähemmäs oppilaitosta ei ole kaikille opiskelijoille mahdollista.

Lisätietoja: Edunvalvonnan asiantuntija Onni Härkönen onni.harkonen@osku.fi 0447050474

Härkönen Onni
Suomen Opiskelija Allianssi - OSKU ry